СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 39. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ЛЮТОГО 1949. No. 39. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 17, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗАКОНОПРОЄКТ КОНТРОЛІ ЦІН, ПЛАТЕНЬ І ПРИДІЛУ МАТЕРІЯЛІВ

Вашингтон, 15 лютого. — Адміністрація Трумана зголосила в конгресі біл для признання президентові права контроловати ціни продуктів, настановляти висоту заплати за працю, приділювати матеріяли для поширення продукції, а на випадок необхідности будувати фабрики федеральним коштом для посилення промислу. Секретар рільництва Чарлс Ф. Бранан предявив в подрібних плян оцього закону, який має на меті недопустити до інфляції, згідно з заявою президента у його промові про стан нації. Впарі з законопроєктом про повновласти в згаданих справах заповідають теж підвишку податків ще цього року, щоб недопустити до дефіциту в федеральнім бюджеті. Президент надіється підвишки податків на чотири більйони.

КОМІСІЯ ПРИЙНЯЛА БІЛ ПРО ДЕПАРТАМЕНТ ДОБРОДІЙНОСТИ.

Вашингтон. — Законопроєкт адміністрації з домаганням, щоб Федеральну Агенцію Забезпеки перемінити на окремий департамент добробутности з кабінетним секретарем на чолі, ухвалила комісія видатків палати репрезентантів після доволі бурхливої сесії, в якій республиканці гостро атакували цей плян. Загально думають, що першим секретарем добродійности буде Оскар Ювинг, теперішній адміністратор федеральної забезпеки.

ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ ДОПОВНЕННЯ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ.

Упродовж двох тижнів почнуться в правничій підкомісії палати репрезентантів переслухання свідків і знавців в справі поширення закону для допущення імігрантів зо скитальщини. Це оприлюднив предсідник комісії Франсис Е. Волтер, після конференції з президентом Труманом. Иде про збільшення числа імігрантів до 400,000 впродовж чотирьох років. Волтер сказав, що теперішній закон недописав тому, що виконання закону доручено комісії, замісць одному зцентралізованому тілові, що його підтримує палата репрезентантів.

АТОМОВА ВІЙНА ЗАГРОЗОЮ ІСНУВАННЯ ЛЮДСТВА.

Ню Иорк. — Д-р Дейвид Бредлі, автор книжки „Нема місця для сховку", повторив свою осторогу, що атомова війна стане причиною щезнення людства. Він брав участь у вибуху атомової бомби в Бікіні. Вибух бомби на землі є страшним, як це відомо з оповідань про наслідки в Гірошімі, казав він. Одначе вибух бомби під водою переконав його, що переверне людські поняття про війну. Як приклад страхіття він згадав про можливість вибуху бомби в ріці Гудсоні коло Ню Иорку. Коли б тоді віяв вітер з північного заходу, то вбивчі гази рознеслись би по місті, а потім полетіли б до стейту Конектикат. Він не каже, скільки людей тоді згинуло б, одначе твердить, що треба б довгого часу, заки люди відважились би повернути до міста або навіть їсти харчі, які виросли б на фармах в Конектикат. Ці погляди висловив д-р Бредлі перед газетними репортерами.

КОМІСІЯ УХВАЛИЛА ПЕНСІЇ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ.

Вашингтон. — Серед завзятих протестів кількох членів комісії в справах ветеранів у палаті репрезентантів більшість ухвалила признати старечу пенсію ветеранам обох світових воєн. Пенсію мали б дістати такі, що служили найменше три місяці у збройних силах Америки. Вона виносила б $90 місячно і її мали б дістати по скінченім 65 році життя. На підставі обрахунків Адміністрації Ветеранів тепер живе 18,000,000 ветеранів, з них 203,500 мали б право до пенсії негайно після ухвалення закону. В першому році треба б видати на пенсії $65,000,000.

А. Ф. П. ЖАДАЄ НАЙБІЛЬШИХ ПРИВИЛЕЇВ, ЗАКИДАЄ ТЕФТ.

Вашингтон. — Сенатор Роберт Тефт заявив, що Американська Федерація Праці вимагає для себе „найбільших привилеїв, які колинебудь мала якась організація в Злучених Державах". Ці слова висловив Тефт на адресу предсідника А. Ф. П. Вилйема Ґріна при кінці довгих допитів над питаннями відкликати робітничий закон Тефта-Гартлія. В дискусії йшло про постанову в справі затримання засади замкненого заводу й інших юнійних домагань. Ґрін не хотів згодитися на якісь інші точки для виключення надужить юній на місце постанов у теперішньому законі, хоч Тефт годився на уступки від себе.

ПРЕЗИДЕНТ НА ПОВІТРЯНІЙ ВИСТАВІ.

Кемп Спрінґс, у стейті Мериленд. — Президент Труман був свідком найбільшої вистави, яку загалом можна було досі колинебудь оглядати, а це вистави повітряних родів зброї. Літаки, бомбовальники і винаходи в виді крил нагадували якісь постаті, що прилетіли на землю з іншої планети. Президент на підставі показу хоче виробити собі поняття, чи треба признати видатки на 70 повітряних боєвих одиниць, як цього домагаються деякі військові знавці, чи тільки 48 груп, за якими заявився президент. Крім президента виставі приглядалися 70 членів вижчої палати, 32 сенаторів, члени кабінету, провідники першої й другої світової війни.

ОДОБРЮЮТЬ ЗАКУПНО ДОСВІДНОГО ПОЛЯ.

Вашингтон. — Підкомісія збройної служби палати репрезентантів поспішно схвалила признати $75,000,000 на закупно поля для експериментів з новими автоматичними стрільнами, які летять на далеку віддаль. Хоч знавці оборони домагаються видатку $200,000,000, то члени комісії думають, що на погаток вистачить $75,000,000. Переслухання в цій справі тривали тільки два дні. Знавці кажуть, що висилка стрілен починалась би в Злучених Державах, а їх осідання передбачене в інших країнах.

Все інше, крім заяви про війну, для Атлантійського Пакту — Коналі

Вашингтон, 15 лютого. — Сенатор Там Коналі, голова комісії закордонних відносин, оприлюднив заяву в справі участи Злучених Держав в Північно-Атлантійськім Оборонним Договорі. Він виявив свій спротив, щоб у пакті містити зобовязання Америки вступити автоматично до війни на випадок, коли якась держава буде нападена. Одначе він сказав, що всі інші міри можуть бути передбачені. До таких засобів він зараховує постачання зброї, амуніції а навіть не виключає свого роду „ленд-лізу". Коналі твердить, що в договорі можна помістити запоруку, що всі союзні країни, включаючи й Злучені Держави „окремо або разом з іншими підіймуть такі міри, які будуть потрібні для забезпеки північно-атлантійської области".

Дипломати, які перебувають у Вашингтоні, прийняли холодно заяву Коналі, висловлюючи погляд, що це ослабить солідарність европейських країн у відношенні до Атлантійського Пакту.

ПРИЛЮДНА ОПІНІЯ ЗА МОРАЛЬНЕ ЗОБОВЯЗАННЯ СУПРОТИ ЕВРОПИ

Ню Иорк. — Рада Чужинних Відносин, яка має свої місцеві відділи в 22 містах, призбирала опінію відділів в справі мілітарної допомоги Европі на випадок війни. З наспівших відповідей показується, що 60% членів обстоює „моральну заяву" для співпраці з західними европейськими країнами на військовім полі. У відповідях більшість заявилася теж за включенням Еспанії до мілітарної допомоги на випадок війни проти агресії.

АМЕРИКА НЕ ЗБІЛЬШИТЬ АРМІЇ В ЯПОНІЇ

Ню Иорк. — Кенет С. Роял, секретар армії, повернувши з двотижневої інспекційної подорожі на Далекий Схід, заявив, що Зл. Держави не пішлють під теперішню пору більше війська до Японії, бо „це не практичне". Заява секретаря Рояла є відповідю на домагання ген. Доглеса Мек Артура, щоб посилити американську окупаційну армію в тій країні. Роял виявив, що впродовж останнього тижня надходили з Японії й Китаю алармуючі телеграми в справі військового положення в згаданих країнах.

ПРОТИ ПОСТАЧАННЯ ВУГІЛЛЯ ДЛЯ ЕВРОПИ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ПРОМИСЛУ

Вашингтон. — У комісії закордонних справ зажадав Д. Т. Боклі іменем товариства експорту американського вугілля, щоб збільшити постачання американського вугілля для Европи на підставі Пляну Маршала, бо це піднесе американський промисел. На це відповів сен. Артур Г. Ванденберг, що Плян Маршала придуманий для відбудови Европи, а не для розбудови американського промислу. Дискусія ведеться в комісії з нагоди проєкту приділити европейським країнам нових 5.5 більйонів долярів на час 15 місяців, починаючи від 3 квітня.

ЗНОВУ 218 УКРАЇНЦІВ ІДЕ СТАРАННЯМ ЗУАДК ДО БОСТОНУ.

Филаделфія, 16. лютого. — Канцелярія ЗУАДКомітету одержала повідомлення, що на кораблі Ирні Пайл, що виїхав з Гамбургу 10-го лютого та який повинен причалити до порту в Бостоні дня 20-го лютого, є 218 українців, що їдуть до Америки старанням ЗУАД Комітету. В цьому є знову велика група фармерів до Меріленду. Марін Джомпер, на якому старанням ЗУАДКомітету їде 100 українців та який зпізнився дещо з огляду на бурю на морю, причалить до порту в Ню Иорку сьогодні в год. 4-ій після полудня.

Америка проти висилки товарів до Советів

Женева, 16 лютого. Американський представник на сесії комітету торгівлі і розвитку в Економічній Комісії Об'єднаних Націй, Пол Р. Портер, заявив вчора, що Злучені Держави будуть і в майбутньому проти висилки до Советського Союзу та опанованих ним східно-европейських країн таких товарів, що могли б мати воєнне значення. Він заявив, що Америка не відступить від цього становища, як довго Советський Союз веде агресивну політику. Портер говорив: „Як довго Советський Союз веде політику, яку мільйони людей по цілому світі вважають за агресивну, Злучені Держави не думають збільшувати риску миролюбних країн, висилаючи до Советського Союзу або контрольованих ним країн такі товари, що мають військову вартість". Американський представник говорив тим тоном у відповідь на майже одногодинну промову в цій справі советського представника.

3,039,440,000 ДОЛЯРІВ НА НОВИЙ ВИРЯД БРИТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Лондон, 16 лютого. В британському парляменті обговорюється тепер проєкт бюджету, в якому передбачується $3,039,440,000 на новий виряд британських збройних сил. Згідно з проєктом бюджету британські збройні сили з днем 1-го квітня 1950 р. мали б мати: фльота — 146,000 осіб; армія — 391,000 і авіяція — 213,000.

ПРОФ. М. БІРЖИШКА ПРИЇЗДИТЬ ДО АМЕРИКИ

Як звідомляють нас з литовських кол, до Злучених Держав приїздить незабаром М. Біржишка, який під теперішню пору є професором Балтійського Університету, який заложено під британською окупаційною владою у Гамбурзі, в Німеччині. Проф. Біржишка кількома наворотами перед війною приїздив до Америки, де зустрічався з українськими громадянами. Він завжди інтересувався українським рухом, був колись головою Литовсько-Українського Товариства в Кавнас.

СОВЄТСЬКА „ДРУЖБА"

Париж, 16. лютого. — Вчора на процесі Віктора Кравченка проти комуністичної газети „Летр Франсе" за обиду, зізнавав колишній „бос" Кравченка, голова советської закупочної комісії в Америці, ген. Леонід Руденко. Він довго говорив про „дружбу" Советського Союзу з Францією. Адвокат Кравченка почав тоді його питати скільки Советський Союз доставив Гітлерові збіжжя і заліза в рр. 1939-40, отже власне тоді, як гітлерівські полки заливали Францію, сіючи смерть і руїну в тій країні. Руденко замість відповіді схопив свій кашкет та вибіг зі судової залі.

ВІСТКА ПРО ВТЕЧУ СУДДІ КАРД. МІНДСЕНТІ

Відень, 16 лютого. Тут поширюється вістка про втечу до американців одного з чотирьох суддів кардинала Міндсенті в Будапешті. З американського боку не потверджено цеї вістки.

МАДЯРИ СКИДАЮТЬ НА ВАТИКАН ВИНУ ЗА ЗАСУД КАРД. МІНДСЕНТІ

Будапешт, 16 лютого. Речник большевицького уряду Мадярщини пробував вчора скинути всю вину за засуд кардинала Міндсенті на Ватикан. Він твердив, що мадярський уряд звернувся був до Ватикану з пропозицією відкликати кардинала і його були б звільнили, але Ватикан на це не погодився, зглядно не дав відповіді.

НІМЦЯМ ПЕРЕДАНО МИТНУ КОНТРОЛЮ.

Франкфурт, 16. лютого. — Ген. Л. Д. Клей, американський військовий губернатор Німеччини, повідомив вчора про американсько - британське порозуміння передати всю митну контролю американської і британської зони місцевим німецьким властям. Ген. Клей висловив надію, що до цього долучиться теж французька зона. Німці мають собі створити центральний митний уряд.

ВІДГОМІН БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ЛІКВІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ.

Ню Иорк, 16. лютого. — Місцевий „Ворлд Телеграм" у вчорашньому виданні надрукував у зв'язку зі судом кард. Міндсенті довшого листа Йосипа Яцкова з Бруклина, в якому коротко подана історія большевицького переслідування Української Католицької Церкви в Західній Україні та жорстоке знущання над українськими владиками.

ПРИТЯГАЮТЬ РУМУНІВ ДО „МАТІРНОЇ РОСІЙСЬКОЇ ЦЕРКВИ".

Відень, 16. лютого. — Тут втекли з Румунії двох православних священиків, які стверджують терористичні намагання большевиків цілком підпорядкувати Румунську Православну Церкву контрольованій Кремлем „матірній" Російській Православній Церкві.

БОЛЬШЕВИЦЬКА КАТОРГА ПЕРЕД СУДОМ МІЖНАРОДНОЇ ОПІНІЇ

АМЕРИКАНСЬКІ І БРИТАНСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ ДОКАЗУЮТЬ НАЯВНІСТЬ МАСОВОГО НЕВІЛЬНИЦТВА В СОВЄТАХ І ДОМАГАЮТЬСЯ МІЖНАРОДНОЇ АКЦІЇ; БОЛЬШЕВИКИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ І ДИСКУТУЮТЬ МАРКСИЗМ.

Лейк Соксес, Н. И., 16 лютого. — Американські і британські представники в Економічній і соціяльній Раді ОД вчора давали дальші докази наявности масового невільництва в Советському Союзі, доказуючи, що там в концентраційних таборах серед найбільших злиднів і знущань виконують каторжну роботу вісім до чотирнадцять мільйонів невольників, що масами гинуть. Окрему увагу звернув виступ представника Американської Федерації Праці, Міс Тоні Сендер, яка закликала до міжнародної акції у відповідь на „свідчення осіб, яким пощастило втекти з пекла каторжних таборів". В представленому АФП документі на цю тему, величиною на 36 сторін, наведено цілий ряд достовірних зізнань втікачів зі советських каторжних таборів, переживання які цілком нагадують відомі гітлерівські табори смерти. В одному зізнанні втікача зі Соловецьких островів наводиться як приклад большевицького знущання факт, що каторжників заставляли серед найлютішої зими босо носити воду з озера. Меморіял АФП домагається міжнародної провірки тих страшних обвинувачень. У відповідь на ці домагання советський представник Царапкін мав тільки брудну лайку, називаючи представників АФП „ідіотами або ґенґстерами першого ступеня". Його відповідь була насамперед „лекцією марксизму" і від страшних обвинувачень він викручувався тільки справді ідіотичним твердженням, мовляв, Америка при допомозі цеї комісії хотіла б перепачкувати до Совєтів своїх шпигунів. Він лаявся: „Трюк буде безуспішний. Советський Союз не є Туреччиною або Грецією і не належить до змаршалізованих країн. В Советському Союзі ми не потребуємо американських гавляйтерів. В Советському Союзі цілком заборонено подорожувати ворогам СССР". Він з черги намагався „доказувати", що Америка видвигнула цілу справу каторги в Совєтах тільки на те, щоби відвернути увагу від власного положення. Британський представник, Кристофер П. Мейгю, звернув Раді увагу, що відповідь советського представника взагалі не є жадною відповіддю, бо замість відповідати на видвигнені проти його країни закиди і обвинувачення, советський представник спромігся тільки на лайку проти Америки. Така відповідь, по думці британського представника, є нічим іншим тільки черговим потвердженням видвигнених проти Совєтів закидів. Під час дальших дебат американський представник запропонував формальну резолюцію, щоби цілу справу передати для дальшого розгляду Міжнародній Організації Праці, рахуючись з фактом, що Совєти не допустять добровільно жадної провірочної комісії. Голосування над американською резолюцією відбудеться в четвер і загально вважається, що вона буде прийнята більшістю голосів.

ОБОРОННІ ТРУДНОЩІ ТА КОМПЛІКАЦІЇ СКАНДИНАВІЇ.

Париж, 16 лютого. — В поінформованих дипломатичних колах вважають, що після відвідин норвежського міністра закордонних справ Лянге у Вашингтоні й Лондоні, ще тільки зменшилася можливість окремого оборонного союзу скандинавських країн. Діло в тому, що Норвегія бажає собі тіснішого зв'язку з оборонними заходами інших західних країн, тоді як Швеція воліла б якнайбільшу невтральність. Становище Швеції мало б диктуватися у великій мірі положенням Фінляндії, що на випадок приступлення скандинавських країн до Атлантійського пакту перша впала б жертвою повної большевицької окупації й немає теж більших виглядів, щоби західні союзники могли до того не допустити.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ХИТРОЩІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В СПРАВІ АВСТРІЇ.

Лондон, 16 лютого. — На порядок нарад конференції заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в справі мирового договору з Австрією прийшла вчора найбільш оспорювана справа т. зв. німецької власности в Австрії, до якої Совєти мають претенсії в характері домагань воєнного вишкодування. Советський представник вчора домагався признання Совєтам відповідної частини тої власности, рішучо виступаючи проти домагань західних союзників, щоби ту власність відповідно означити. В цім випадку большевики хотіли б одержати від західних союзників чистий чек на Австрію і опісля собі його відповідно виповнити. Ясно, що західні союзники на це не погоджуються.

ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛІЗМУ В НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 16 лютого. — Американські окупаційні власті в Німеччині стверджують поступове відродження націоналізму в тій країні, що починає охоплювати щораз більші кола та здобувати собі прихильників серед всіх партій. Причиною цього явища вважається головно акцію большевиків. З американського боку робиться відповідні заходи, щоби цей націоналізм не набрав скрайніх форм та не перетворився в іншу екстрему.

25,000 ЖИДІВ ЗАЛИШИТЬСЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 16 лютого. — Гері Ґрінфілд, новий дорадник американського військового губернатора в Німеччині в жидівських справах, заявив, що около 25,000 жидів залишиться на постійний побут в Німеччині. В таборах переселенців сьогодні там ще находиться около 85,000 жидів.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОСЛІДИТИ НЕВІЛЬНИЦТВО В СОВЄТАХ!

Нарешті береться вільний світ до якогось серіознішого кроку в справі прослідження таборів каторжних робіт в Совєтському Союзі. Що ці табори існують, нині немає вже ніякого сумніву. Большевицька пропаганда, йдучи слідом за Молотовом чи за ким іншим в кремлівського Політбюра, називає їх „поправними робітничими таборами". Але в демократичних країнах є вже багато живих свідків, що знають ці табори з власного досвіду і як такі називають їх назвою, яка відповідає своїм змістом гітлєрівським таборам смерти.

Колись, як писатимуть правдиву історію нашої доби, люди ніяк не зможуть зрозуміти, чому ті великі й славні мужі, що добачували так добре націстівські злочини, збували мовчанкою комуністичні варварства. Тому добре, що хоч тепер зачинається якийсь зворот у цій справі та що з боку американського уряду робляться поважні заходи в справі розслідживання невільництва в Совєтах. А саме так розуміємо виступ в Обєднаних Державах заступника секретаря стейту для економічних справ, Вилларда Л. Торпа, з обвинуваченням Совєтів в тому, що вдержують табори каторжних робіт, в яких працює в жахливих умовинах від 8 до 14 мільйонів закованих невільників, що гинуть масово від холоду, голоду, висилення та знущань.

Американська Федерація Праці, що нераз забирала голос у справі совєтських знущань над робітництвом та страшного визиску робітничої сили кремлівською диктатурою, протестувала теж і проти совєтських каторжних таборів. Це й були головні причини, чому вона не хотіла належати до Світової Трейд-Юнійної Федерації разом з совєтською робітничою організацією, бо вона, на ділі нею не була, а була тільки речником совєтського уряду, що поробив з робітників невільників. Тепер АФП підняла справу совєтських каторжних таборів в Економічній і Соціяльній Раді Обєднаних Держав, заповідаючи предложення документів на те, що так є, як говориться в обвинуваченню.

Для нас це ніяка несподіванка, що АФП порушила цю справу, але несподіванкою є те, що отсе перший раз заговорив про це представник американського уряду, домагаючись від його імені прослідження справи Обєднаними Державами. Особливо важне це ще й тому, що Виллард Торп є одним з заступників секретаря стейту, себто походить з такої установи, що звичайно дуже рахується зо словами. А Торп ужив дуже гострих слів, коли говорив про документи, що потверджують існування в Совєтах невільництва, нечуваного в людській історії новітньої доби. Домагаючись прослідження цього лиха Торп заявив, що якщоб отсі закиди виявились неправдивими, то треба буде дати обвинуваченим країнам, чи їхнім урядам, повну сатисфакцію. Але, казав він далі, коли б усе це було правдиве, тоді країни, що є членами Обєднаних Держав, мусять мати відвагу заглянути правді в вічі й пригадати собі, що вступаючи до цеї міжнародної організації, вони зобовязались дбати, щоб усюди були респектовані основні свободи і права людини.

Яка буде у цій справі ухвала Економічної й Соціяльної Ради Обєднаних Держав, ще не знати. Совєти цілком певно зможуть і тепер через своє вето знівечити усі заходи в справі провірювання внутрішних відносин у Совєтах. Тільки не думаємо, що їм це вічно буде вдаватись. У всякому випадку, коли йдеться про світову опінію, то це, що представник американського уряду заговорив так гостро про совєтські каторжні табори, являється черговим ударом у міжнародній престіж Совєтів.

На побоєвищах холодної війни

Теперішнє політичне положення в світі вже має кілька своїх характерних означень, в роді: „холодна війна", „війна нервів", „пропагандивна війна", „тиха війна", „дипломатична війна" і тим подібні „війни". Бо й справді, теперішнє положення має всі ознаки війни, за виїмком стрілів. Як брати до уваги, що в повітрю ще заносить згарищами другої світової війни, що ще навіть не очищено осель від воєнних руїн та не привернено навіть приблизно мирного стану, то ця „війна без стрілів" наступила таки занадто швидко. Її радше можна б вважати за продовження попередньої війни, бо ним вона на ділі й є.

Друга світова війна була без сумніву наслідком змови проти світового миру двох найбільш жорстоких диктаторських режімів: націстського і большевицького. Порозуміння Гітлера зі Сталіном було безпосередньою причиною війни. Бандитизм і захланність обох призвело опісля до війни між ними самими, як це часто між ґанґстерами трапляється. У висліді оба вони почали шукати допомоги один проти другого в тих, проти яких початково було звернене їх спільне вістря, іменно в свободолюних демократичних країнах. Допомогу дістав вже майже розбитий своїм гітлерівським спільником Совєтський Союз. Гітлера розбили не тільки фізична й матеріяльна сила західних союзників, але й сила їх демократичних ідей. Все це намагався використати большевизм та скапіталізувати для своїх цілей, подібно як початково намагався використати воєнну машину Гітлера проти західних союзників. І це йому у великій мірі пощастило. При допомозі і з ласки західних союзників большевизм не тільки вийшов ціло зі смертельних обіймів Гітлера, але й всадовився в половині Европи, створив собі всі передумови походу на Азію та прекрасно вмів використати добродушність західних демократій на те, щоби й в них самих створити собі широко розгалужену сітку підривних п'ятих колон.

Безпосередньо після поразки Гітлера, Сталін зайняв його місце на пості головнокомандуючого в боротьбі проти Заходу. І так почалася „холодна війна", що з кожним днем все більше підгрівається.

Досі ця війна вже мала кілька своїх фаз і Совєти не могли б похвалитися будь-якими успіхами, за виїмком тих, що їх здобули ще, виграючи на післявоєнному сентіменті Заходу. Справжнє англосаське „стап" прийшло для большевиків після їхнього замаху на Чехословаччину. Большевицька підривна робота в Організації Об'єднаних Націй розходиться тепер зі своїми цілями. Боротьба проти пляну Маршала, бльокада Берліна та боротьба за Німеччину, підривна робота в самих демократичних країнах, все те натрапило на рішучий спротив і відповідну протиакцію з боку західних союзників. Що більше, захід здав собі вповні справу з большевицьких замірів й почав організацію могутнього оборонного фронту. Західно-европейський оборонний союз та плянований Атлантійський пакт безпеки є останніми виявами того. В додатку й в самій большевицькій „сфері" почало тріщати, як це у випадку з Югославією.

Проте, большевицька нахабність не тільки не зменшується, але поступово збільшується, як це виказує останній виклик західному світові, що його задемонстрували большевики процесом проти кардинала Міндсенті. Кремль знає одну слабість західних союзників: вони не хочуть війни. Тим самим ініціятива холодної війни є в руках большевиків і вони визначують її терен та її засоби. Після невдачі в боротьбі проти пляну Маршала і з бльокадою Берліна, большевики вибрали собі два інші головні поля бою та дві інші цілі: 1. Розбити заходи для створення одностайного західно-оборонного союзу та 2. Знищити можливості ідейних перешкод в большевицькому поході, іменно церкву. В першому випадку Москва почала звичайний шантаж і залякування тих малих країн, що хотіли б злучити свою безпеку з безпекою західних великодержав, як це є у випадку з Норвегією та іншими скандинавськими країнами. В другій справі, большевики діють з питомою їм брутальністю, як це було у випадку з українськими греко-католицькими владиками в Західній Україні та як тепер сталося з кардиналом Міндсенті в Угорщині. Большевицька нахабність в цьому останньому випадку перейшла вже навіть большевицькі межі. Мадярщина, переможений спілник Гітлера, має відвагу домагатися тепер відкликання американського амбасадора як „небажаного", арештувати американських громадян й дальше плюгавити Америку і західних союзників, як це робила за часів своєї спілки з Гітлером. В багатьох випадках це роблять навіть ті самі особи, які поломану гітлерівську свастику заступили тепер большевицьким серпом і молотом.

Виринає запитання: як далеко підуть ще большевики в своїх провокаціях та як довго будуть їх ще терпіти західні союзники? Бо ж ясно, що все має свій кінець, отже мусить скінчитися теж ця спровокована Совєтами холодна війна. Інше діло, що тоді провокаторам тої війни може бути дуже гарячо.

Останні вісті з України

РІДНИЙ КРАЙ В ОГНІ І КРОВІ.

Співробітникові „Української Думки" вдалося провести коротку розмову з одним щасливцем, який передістався на цей бік залізної заслони. Від нього він довідався про героїчне змагання українського народу проти большевицької тиранії в Україні. Все українське населення морально й матеріяльно допомагає непоборній УПАрмії, її командирам і бійцям.

Насильне проводження колективізації натрапляє на великий спротив селян. По більшій частині його проводять в цей спосіб, що чоловіків виарештовують і вивозять в далеку Сибір, а за кілька тижнів змушують безборонних жінок „добровільно" підписувати заяву вступу до колгоспу. Коли це не вдається, тоді вживають інших середників, до застрашувань та побоїв включно. Часто густо до сіл, містечок і міст приїздять кремлівські посланники і горе тому, в кого мешкальний будинок має ще людський вигляд!... Тоді, звичайно, обвину вачується власника в державній зраді й він зі своєю родиною мусить мандрувати в околиці Воркути, щоб там тяжко працювати в вугляній промисловості.

Так само поведено сильний наступ на українську католицьку Церкву. Всю церковну кат. ерархію виарештовано та вивезено в Воркуту, над рікою Камою. В Воркуті перебуває під теперішню хвилю львівський Митрополит Архиепископ Кир Йосиф Сліпий, Кир Василій Чарнецький та другі. Така сама доля стрінула рівнож новойменованих Генеральних Вікаріїв, яких Кир Йосиф був назначив ще перед своїм арештуванням. Всі вони тяжко працюють по вугляних шахтах, відокремлені один від одного, терплять голод, холод, цингу і інші невигоди заслання.

Такого життя не видержав старенький ігумен отців Студитів, Впр. о. Климентій граф Шептицький, брат покійного львівського Митрополита Кир Андрея. Помер він з голоду, вичерпання, холоду та виснажуючої праці. В околицях Воркути перебуває тепер приблизно 7 мільйонів засланців. Там саме постигла смерть отця Климентія в місяці вересні 1948 року.

Теж не стало між нами о. Лончини, пароха Церкви св. Миколая у Львові, якого засудили були на 10 літ тюрми.

Знову Кир Никиту Будку вивезено над Озівське море. Екс. Кир Григорій Хомишин, Єпископ станиславівський, помер 17 січня 1947 р., а в осені 1947 р. Кир Йосафат Коциловський, Єпископ перемиський, в православному монастирі коло Киева.

Мимо безнастанного переслідування католицьких священиків і вірних, наче в часах переслідування Церкви в перших віках християнства, населення йде в ліси, де відправляють Богослуження. Рівнож збираються таємно в умовлених домах, щоб вислухати Сл. Божої чи прийняти Святі Тайни. Було ще краще до дня 17 жовтня 1948 р., бо в більшості по монастирях різних наших чинів могли перебувати священики-ченці та відправляти Богослужби. Одначе по тій даті всіх монахів і світських священиків перевезено до збірного табору в Уневі, біля Перемишлян, де вони чекають невідомого завтра.

Зате цілком інакше ставиться большевицька влада до поляків. Їх не переслідується, і в одному тільки Львові перебуває їх ще тепер около 60 тисяч. Вони мають до своєї диспозиції 4 костели, а в Станиславові 1. Ці українські катол. церкви, які не використовується для православних, перемінено на різні склади та магазини. Те саме сталося у Львові з двома костелами, а саме отців Бернардинів і Домініканів.

Одначе ні концентраційні табори, ані примусове виселювання, тяжка праця, голод, холод і цинга далекої півночі, згарища рідних сіл, ані нагромаджування військових частин в Україні не послаблює руху відділів УПА. Населення в них бачить своїх оборонців і месників за кривди й насилля. Навіть в білий день у Львові чи інших містах молоді герої зі зброєю в руках обороняють потоптані права людини та маніфестують перед світом спротив українського народу чужій державній системі.

Процес Кравченка в Парижі

Дня 24 січня розпочався у Парижі процес, який відбився широким відгомоном у всьому світі та про який пишеться чимало теж і в американській пресі. Це є процес Віктора Кравченка, автора відомої книжки „Я вибрав свободу", проти французького комуністичного тижневика „Ле Летр Франсез", в якому якийсь американець ("Сем Тома") закидає Кравченкові, що він сам не написав цеї книжки та що все, що в ній написане про Совєти, є неправдою.

Як тільки появилась книжка Кравченка, ми зараз звернули на неї увагу, а особливо на прислугу, яку вона може зробити, розкриваючи світові, а зокрема Америці, правдиве обличчя совєтського пекла. Судячи по змістові книжки ми не вважали Кравченка за українця, а тільки за такого, що родився в Україні й був, як можна було догадуватись, з українського роду. Нічого українського в цій книжці нема, але є жахливі картини, що представляють теж і мучеництво українського народу, наприклад у часі страшного голоду в 1932-33 роках. І це одно вже дуже багато, бо якраз в Америці про це мало знають. Прецінь свого часу навіть головний кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, Волтер Дюренті, дописуючи з Москви, цей голод заперечував!

Мимоходом кажучи на процесі в Парижі виступав теж і добре відомий нашим читачам американський „знавець" українських справ, Алберт Кан, що повторив і там свої брехні про український визвольний рух та ще злучив „Свободу" й її редактора з Кравченком, а навіть з появою самої книжки „Я вибрав свободу". Це дало Кравченкові притоку до заяви, якою він відпекався від якогось звязку з українським „націоналістичним і самостійницьким рухом". В подібний спосіб висловився він ще перед судовою розправою на пресовій конференції, коли його запитували українські журналісти про його відношення до українства та України. Це, що Кравченко відповів, заболіло українців, що прибули на процес, щоби допомогти Кравченкові його виграти. Вони розчарувались в Кравченкові як українцеві, так, як розчарувались в ньому американські українці, читаючи його книжку, чи приглядаючись його поведінці при різних виступах, де він представляв себе росіянином і постійно говорив про Росію, як свою батьківщину. Та Кравченко на ділі українцем не був і ним не є. Так його треба брати. Паризька „Громада" (ч. 2, січень 1949) схоплює це дуже добре, коли пише:

„Ми віримо, що книжка В. Кравченка „Я вибрав свободу", яскраво й талановито написана, виконала свою ролю: розкрити правдиве обличчя того соціяльного режиму, який панує на теренах СССР. Вона допомогла світовій громадській опінії усталити правдиве відношення до цього нелюдського режиму. І на цьому українці повинні булиб поставити саму

(Докінчення на стор. 3-тій).

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

28)

Доктор Галан згадує ці великі, історичні слова. Вони і зараз присвічують йому дорогу думання, і він вже знає, що Ужгород — місто, далеке від Києва. Воно заступлене тисячами років і заставлене дві тисячі метрів високими Карпатами. Що тут треба ще терпцю, уваги, любови... Тут праця ще ходить босо і вимагає від української людини громадянства з Праги з печатками за декретами чужого ствердження. Старшина падає, і падає капітан артилерії, а шабля опускається, а події біжать, а мадяри йдуть, а поляки тиснуться у всі щілини, а чехи ухиляються від ударів, а українці пливуть та пливуть поза часом, кордонами і громадянством, а німці дують і дують, а огонь розгортається — страшний, неповторний...

Фу! Що це таке, Карпатська Україна! Рай чи геєнна огню? Надія чи кінець? Спасіння чи страшний гріх? Мовчить істина. Відповідь буде пізніше...

У кімнаті повільно вже ходить день. За дверима кури: „Докс" показує пів восьмої. Поволі треба встати. Доктор Галан вже не ужгородський ентузіяст і не капітан більше. Це просто людина, що не надіється на велике. Але встати треба, бо може десь там справді чекає його якийсь — хай і не великий, обовв'язок...

Чує по тілі втому, згадує ще раз дорогу — круту дорогу, повну пригодницьких емоцій. Виглядає у вікно і цікавий погляд бачить там людей. Чоловіки і жінки, що йдуть з кошиками до міста...

Потім він миється, чешеться. Все це робить старанно... Господиня вносить тепле „фрішне" молоко. — Добрий вам ранок, пане дохторе! Як ся спало?

— Дякую. Добре, — хриплим, спокійним басом відповідає доктор. П'є повільно настирливо не кваплячися молоко і їсть білу булку... „А що, коли я не буду чекати, поки прийдуть... Ходив завжди сам..." Ця думка йому подобається, і він готовий її здійснити. Надягає своє пальто, бере в руку капелюха... Ага. Здається прийшли... Прислухується.... Стукають у двері прошу! — Двері відчиняються, і на порозі людина в одностроі чеської поліції. — Ма уцта!..

Доктор Галан майже заскочений. Що за така візита? — Ви пан доктор Галан? — Я, — відповідає той, капелюх у руці, чого морщиться. — Ви приїхали вчора? — питає людина по-чеськи. — Приїхав. — А що маєте з собою?

Доктор Галан у таких випадках не розгублюється. Він з такої частини України, де гумор має право побуту. — Як то, що маю? — посміхається доктор очима, але людина, що прийшла, того сміху не чує і не бачить. Вона тільки бачить і чує обов'язок.

— Ну, що маєте з собою?

— Та все маю, — махнув рукою довкруги себе доктор Галан..

— А де ващі речі? — питає поліція...

— Речі? Ось тут... А вам нащо? Від кого ви і чого? Прошу мені це все таки якось пояснити, бо я можу подумати, що це водевіль з жартами.

Поліцай пояснює. З наказу директора поліції. Ось і ордер. Він мусить перешукати валізи... Доктор мусить потурбуватись на поліцію...

— То я бачу, що ви все те берете по-своєму... Хм, хм... Хочете бачити мої речі? Нічого в них привабливого. Все це стара дрань... А хочете — дивіться... Ось тут дві сорочки, ось запасні окуляри, це підштанки, а це, як знаєте, помазок голитися, а це ось нaушники.... Що вам ще показати? Нічого, добродію, привабливого... Ось хіба ще носові хустини...

— І це все? — питає поліцай, і йому здається, що щось тут не те, що казалось. Дивні ті українці, — думає поліцай. Доктор показує на себе. — За винятком того що на мені... Хочете, щоб показав вам сорочку?

— Не, не, пане докторе! Але я вас просім се мнов...

Поволі, байдуже Галан насуває свого твердого капелюха, і вони йдуть. Поліцай іде мовчки, доктор також.

В цей час до президії уряду телеефон. — Гальо! Прошу президію влади! Хто при телефоні? Прошу секретаря Рогача! Ро-га-ча! Так. Рогач? Тут Кардаш... Сьогодні поліція з невідомих причин заарештувала доктора Галана. Змісця повідомте прем'єра. Роз'ясніть цю справу і повідомте мене негайно. Я чекаю при телефоні...

Прем'єр якраз входить. Низький, товстий, у тяжкому альті. Обличчя втомлене, під очима мішки... Він заходить до свого широкого півколом з цілим рядом великих вікон, кабінету... Рогач кладе слухавку, енергійним кроком входить до прем'єра. — Слава Україні!

— Ну, що там... Бачу — ви вже зворушені, — каже спокійно прем'єр...

— Батьку прем'єре! Учора прибув до Хусту відомий український діяч доктор Галан...

— Хто?

— Доктор Галан. Це старша, заслужена людина, колишній посол України в Будапешті...

— Ааа!

— Сьогодні зранці до нього з'явилась поліція і заарештувала...

— Ааа!

— Це історичний скандал... Це може статись тільки у нас. Треба негайно вияснити. Це діло чехів або наших дурнів...

Така мова приводить прем'єра у стан розгублености...

— Але, але... Ви ж знаєте, що на те і є поліція, щоб такі речі знати... Я нічого не знаю... Покличте Дебея..

Кілька енергійних кроків, і Рогач знов біля телефону. — Гальо! Прошу директора поліції. Тут президія влади. Дебей? Тут Рогач. На чий наказ ви заарештували доктора Галана? Народної Ради? Якої Пан прем'єр просить вас негайно прибути до нього, а тим часом дайте наказ зараз звільнити доктора Галана, його перепросити іменем влади і пана прем'єра. Слава Україні!

(Далі буде).

Вони знову люди...

УКРАЇНСЬКІ Д.П. БУДУЮТЬ СВОЇ НОВІ ДОМИ В МЕРІЛЕНДІ

1)

Дня 17-го січня причалив до порту в Бостоні пароплав „Марін Флешер", що привіз зложену зі 44 осіб першу групу нових українських імігрантів з-поміж європейських переміщених осіб, які приїхали старанням ЗУАДКомітету на завірення про працю і мешкання, виставлені американськими фармерами стейту Меріленд. Вкороті після того приїхали дальші групи, а інші ще дожидають транспорту. Усіх їх мало б бути около 2,000 осіб, переважно українських фармерських родин.

Історія цеї благородної акції фармерів Меріленду коротка, але дуже багатомовна. Негайно після ухвалення в Конгресі нового закону про допущення до цеї країни 205,000 европейських переміщених осіб, ЗУАДКомітет звернувся окремими листами до губернаторів поодиноких стейтів, прохаючи їхньої підтримки у виконанні передбачених законом формальностей, щоб уможливити відповідній кількості з-поміж около 150,000 українських переміщених осіб дістатися до цеї країни. Тому, що велику частину цих українських ДіПі в Европі творять фармері та фармерські робітники, фармерський стейт Меріленду один з перших відповів прихильно на пропозицію ЗУАДКомітету, при чому справою особисто зайнявся сам губернатор стейту, Мр. Престон Лейн, та його співробітники. Окрему увагу тій справі віддала меріледська преса, зокрема Балтимор Сан та його співробітник Мр. Гей та інші, що допомогли у великій мірі спопуляризувати цю акцію.

З уваги цих старань, зокрема за підтримкою губернатора Лейна і відповідним зусиллям екз. директора ЗУАДКомітету, д-ра В. Галана, пощастило створити окремий комітет мерілендських фармерів, який зі свого боку багато причинився до скріплення цілої акції. Представник цих фармерів, Мр. Періш, їздив з доручення ЗУАДКомітету до Европи, щоб на місці переконатися чи й до якої мірі ДіПі-фармері відповідають вимогам мерілендських фармерів. Спостереження Мр. Періша були цілком задовольняючі і це тепер теж потверджується на практиці.

Як згадано, перша група цих ДіПі до Меріленду приїхала до Бостону дня 17-го січня. Їх там офіціяльно привитав „в цьому місті де народилася американська воля" губернатор стейту Масачусетс, Мр. Девер, а від імені губернатора Лейна їх вітав його заступник Мр. О'Доннел, та інші представники стейту, подібно як і представники ЗУАДКомітет, з д-ром В. Галаном на чолі.

Кілька днів пізніше, 20-го січня, до порту Ню Йорку причалила дальша група около 80 українців до Меріленду, а 27-го січня приїхала до Ню Йорку третя група в кількості 39 осіб з таким самим призначенням. Четверта група в кількості 191 осіб приїхала до Бостону дня 11-го лютого і вже заповіджено п'ять дальших груп. Після цілого ряду труднощів і перешкод, виконання іміграційного закону у відношенні до европейських скитальників тепер вже справді поступає американським темпом. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет в цьому грає одну з головних роль.

II.

МЕРІЛЕНД

Меріленд, що тепер зі своїм губернатором Мр. Престоном Лейном та іднишми представниками і фармерами так великодушно поставився до справи переселення українських скитальників з Европи, належить до тих перших 13 стейтів, що створили Злучені Держави Америки. Це теж один з найменших стейтів Америки, бо тільки сім є менших, а його ціла поверхня виносить 10,577 квадратових миль, з того 690 кв. миль під водою. На півночі цей стейт межує з Пенсилвенією та Делавар, на сході Делевар і Атлантійським океаном, а на півдні і на заході ріка Потомак та її північна віднога відмежовують його від Вірджінії та Західної Вірджінї. Свою назву Мерленд дістав в честь королеви Генрієтта Марії, жінки англійського короля Карла І. Популярна назва Меріленду „Олд Лайн стейт" припала йому за його заслуги під час Революції. Дня 30-го травня 1934 року Меріленд врочисто обходив триста-річчя свого оснування. Кількість населення цего стейту, згідно зі статистикою з 1940 р., виносила 1,821,224 осіб, в тому 301,931 кольорових і 23,552 імігрантів. Зі загальної кількости населення 1,080,351 живе по містах а 740,893 на фармах. Столицею стейту є Анноnоліс, більше місто — Балтімор.

Меріленд — це переважно фармерський стейт та зв'язані з цим індустрії. Важливу ролю в господарстві стейту занимає теж риболовство. На високому рівні там стоять теж інші ділянки господарства. Добре розвинене шкільництво, охорона здоров'я, соціяльні забезпечення та інші форми суспільного життя.

У нас немає точнішої статистики українців в Меріленді. Українські громади є в Балтимор, Кортис Бей, Локуст Пойнт, Чезапік Сіти та ін. з церквами та вечірними школами. В Балтимор є, між іншим, 5 відділів НСУоюзу, що разом нараховують 343 членів, та відділ в Локуст Пойнт з 49 членами. Громада в Балтимор створила в порозумінні зі ЗУАДКомітетом ще окремий Комітет, що приймає та піклується новими імігрантами при їх приїзді до цего міста і опісля розселенні по фармах.

З кінцем січня, як згадано, почали приїжджати на мерілендські фарми нові українські імігранти. Обширні звідомлення про їх приїзд та привітання в портах і про їх дальшу подорож на місця призначення були вже друковані в цьому щоденнику. Тим більш інтересно буде познайомитися з їх приміщенням та з їх обставинами вже на місцях праці. З тою теж метою співробітник „Свободи" радо скористав зі запрошення та разом з нюйорським фотографом, п. Фенчинським, прилучився до представників стейтової влади і ЗУАДКомітету та разом з ними протягом двох днів відвідав деяку кількість фармів і влаштованих на них нових українських імігрантів.

III.

В ДОРОЗІ НА МЕРІЛЕНДСЬКІ ФАРМИ

П. Фенчинський, і цей кореспондент виїхали з Ню Йорку в суботу, дня 5-го лютого, в год. 8-ій зранку „вашінгтонським" експресом. Годину пізніше у Филаделфії до того самого потягу вступив екз. дир. ЗУАДКомітету, д-р В. Галан. У п. Фенчинського великий пресовий фотоапарат та майже сотня лампочок, а в д-ра Галана теж великий портфель з невідомим змістом. В год. 11-ій на станції в Балтимор на час вже дожидав шеф стейтової поліції Меріленду, Мр. Ракстон М. Ріджлі. За кілька хвилин ми вже сиділи в його новому „Дадж"-і та зразу ловільно вулицями Балтимор а опісля „повним газом" стейтовими „гайвеями" мчали на південь, здовж Чесепек Бей, щоб опісля „фериво" — пароплавом переправитись через залив на Мерілендський „остров" з найбільшою кількістю фармів, що прийняли нових українських імігрантів.

При цій нагоді не можна не згадати кількома словами про самого п-на Р. М. Ріджлі. Він сам своїм виглядом і успосібленням та своєю поведінкою далеко більше міг би входити за високої ранги дипломата. Сам він теж не тільки високо освічений, але й бувалий по світі, зокрема знайомий з Англією і Францією. Він, як і кожний американець, з кости і крови демократ і це проявляється в кожному його рухові і слові. Не звaжаючи на свою рангу і відповідальне становище, він тільки „найс феллов" у відношенні до всіх, зокрема до своїх співробітників в поліції.

По дорозі до переправи через залив він оповів нам тільки історій, зв'язаних з новими українськими імігрантами. Перш за все ствердив, що його дружина сама зробила „драйв" за одягами і взуттям для них. Зібрала кількаандцять жіночих і чоловічих одягів, пальтів, та білля, включно з шістьма парами з „ресурсів" свого чоловіка. Капітан опісля при відвідинах фармерів кожного старанно випитував, чого йому потрібно з одягу. В цьому теж було видно доручення його жінки, від якого навряд чи є відклик до „вищої інстанції". Капітан згадав, що його дружина має велике бажання поїхати при найблищій нагоді привітати українців в порті. По дорозі ще стверджуємо, що капітан тут справді дома, бо всі його ввічливо поздоровляють, хто усмішкою, хто кивком руки, а хто піднесеням тільки одного пальця.

Через залив доводиться переїжджати пароплавом, хоча вже будується міст. Ну й міст! Другий беріг тільки дуже невиразно сіріє, хоча на дворі вимріяно ясна погода. Капітан сподівається, що міст сильно збільшить коловий рух в стейті, бо створить кращі можливості комунікації з дальшими південними стейтами.

На пароплаві вперше помічається ознаки південної „дискримінації", хоча її там і не дуже респектується. В кожному разі є окремі місця для білих і кольорових.

Двадцять хвилин їзди пароплавом і ми на „другому боці". Там на нас вже дожидало друге, вже справжнього поліційного вигляду — помальоване в чорному і „ґакі" кольорах та з високою антеною — авто і в ньому добродушний Мр. Роберт Кроншо, що є гордістю всеї Мерілендської поліції з огляду на його великий ріст, силу і спосібність. Раніше він був моряком.

Процес Кравченка в Парижі

(Докінчення зі стор. 2-гої).

звичайну крапку. Бо ані в своїй книжці, ані в своїх виступах перед пресою В. Кравченко, хоч має українське прізвище, хоч походить з України, де провів більшу частину свого життя, — він ніде і ніколи не признавався до українства, вважав себе росіянином, і ані разу не висловив ніякого приналежного відношення до української проблеми і до українського визвольного руху... Книжка Кравченка та його процес безперечно розвіють легенду про щастя совєтських громадян „під сонцем Сталінської Конституції". Але ні його книжка, ні його процес не дадуть українцям того, що їм треба: підтвердження нашого морального права на наше вільне державне життя. Будьмо обережні, щоб наші добрі карти не грали чужої гри".

В згаданому журналі, його видавець С. Созонтів описує ще „Конференцію преси з Кравченком", яка відбулась 11 січня і була дуже широко розрекламована. Особу Кравченка він так описує:

„Дивне враження робить ця людина. Перш за все, неслов'янський тип..., певний в собі аж через міру, — і так з боку, нагадує актора з губерніяльного театру, що виїхав на гастролі на провінцію".

Між питаннями, які йому ставили було і таке: Чи Україна є дійсно федеративною республікою, чи колонією? Созонтов пише про це ось що:

„На всі ці питання Кравченко відповідав або по-англійськи, або по-московськи. Щодо англійської мови, то не можемо сказати, чи вона була добра, а щодо московської, то вона була мовою ані москаля, ані українця, що говорить московською мовою, а було щось третє... Щодо питання українців, то він відповів загально, ухиляючись від дискусії на цю тему, що Україна не посідає ніяких прав автономної республіки й що, коли експлоатують, то не „русским народом", а „советською властью", і що він в якому разі не може погодитися на розривання на куски „моей родини"... На наше запитання з місця: Про яку родину ви говорите?", він зо злобою, тикаючи пальцем, закричав: „Я не хочу ему отвечать на его вопрос". Надіслали ми йому ще питання в справах українських, та й щодо нього персонально, які він національності — чи руський, чи українець, чи якоїсь іншої національности і чому він стоїть за неподіл сьогоднішньої Совєтської Росії. Чи через брак часу, чи з якихось інших причин, не зважаючи на те, що ці питання були неанонімні, а підписані нами, п. Кравченко поспішив закрити конференцію й не дав нам відповіді. — Свідчимо, що то не є козачий син".

Стільки в „Громаді". Та водночас дістали ми багато матеріялу про цей процес, що його містили інші українські газети, видавані на скитальщині. Між іншим „Українські Вісті" видрукували цікавого листа, одержаного з Парижа, а підписаного такими особами: Сергій Голубничий, Любов Дражевська, Іван Думець і проф. Нестор Король. Ці особи, як кажеться у листі, згодились свідчити на процесі й як очевидці „підтвердити на суді, що большевицький режим висвітлено в книзі „Я вибрав свободу" правильно". Та викликало з Німеччини до Парижа агентство, що заступає інтереси Кравченка. В листі далі сказано, що вони мали розмову з Кравченком, у якій „остаточно виявилось, що ми маємо різні погляди на національні питання, після чого він під різними причинами відмовився від наших свідчень".

На тему, чи українцям треба брати участь в процесі Кравченка написали в „Українських Вістях" більші статті Ів. Багряний та П. Мар'енко, які передрукуємо. В них багато цікавого інформаційно-дискусійного матеріялу, над яким варто глибше застановитись.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Коляда на різні цілі.

Комітет Злучених Організацій при українській православній парохії заявився і цего року колядою, яка принесла $220. Розділено так: на ліки для УПА $105, на допомогу бідним $100, а $15 на пакунки вдові і сиротом. Колядували: Григорій Шевчук, Кароль Судима, Осип Кава, Анастазія Сулима, Марія Бардачевська, Ксеня Королишин, М. Липська. Возили автомобілями: Михайло Кузів, Параня Шевчик і Іван Сорокатий. Усім щира дяка.

Коляду зложили по $5: І. Затоньский, М. Підгородецький, Н. Житарук, Г. Тепер, Н. Вецал, М. Гагарин; П. Клекот $4; М. Копернюк $3; по $2. М. Пророчок, С. Кревець, І. Копольський, В. Бурак, М. Фірман, Д. Бойко, М. Проборівський, М. Кузів, о. В. Каськів, д-р О. Каськів, д-р Везіна, П. Гимбаровський, Г. Шевчук, Діпардо, М. Кльован, К. Корнецький, Й. Доброволський, Й. Кава, Ф. Кашуба, П. Стойко, А. Сьвірська, М. Карась, Й. Чагарин, Т. Лаба, П. Кацюба, А. Гаришенко, Е. Тепер, М. Яцишин, Я. Зарівна, Н. Глядик, В. Кушнір, А. Дзяман, І. Кушнір, М. Бардачевський, Н. Сулима, В. Річман, М. Пасічняк, А. Королишин, А. Сусла, М. Бойко, М. Кінаш, І. Кацюба, Й. Марцинюк, Й. Ходоровський, М. Литвинець; по $1: І. Гучак, М. Заяць, І. Пурич, М. Матковський, І. Строцький, Ю. Івановіч, В. Стрик, Й. Городівський, Г. Стрик, П. Сулима, К. Шевчук, А. Кокольський, С. Вецал, Р. Сусла, П. Хіта, А. Сусла, С. Садовський, О. Градюк, о. А. Берек, Д. Лукенич, В. Вовк, О. Литвинець, А. Сипота, Е. Романович, Д. Гембаровський Ф. Гнецьо, І. Туз, В. Копитко, О. Рогожинський, І. Кафонік, П. Стрик, Д. Лукенек, І. Назарек, М. Гніт, Н. Герман, В. Куравський, В. Філіт, Л. Ганчарик, П. Заяць, І. Бровчук, К. Альбрихт, Е. Липський, О. Колісник, М. Королишин, В. Козак, А. Стадник, П. Риминник, С. Тепер К. Сулима, Т. Паньків, Д. Ясінчук, А. Королишин, П. Гук, Н. Кузів, А. Пророчок, І. Сорокатий, Р. Липський, Н. Фидишин, А. Чорний, В. Маркот, М. Заходнік, В. Вецал, І. Маленчук мол., А. Альбрихт, А. К. Чоoларин, . Кафонік, І. Кузів, І. Ридик, К. Пурич С. Сьвірський, Я. Гричук, І. Познанський, Р. Касюк, І. Почапський, І. Околіта, Т. Чагарни, І. Боднар, В. Кучерявка, П. Бухтик, Я. Мастецька, А. Волех, П. Тепер, Д. Рапко, А. Сарахман, Ю. Самборський, Ф. Дзяман, П. Рибак, К. М. Бойко. Дрібними $4.

Розалія Вецал, секр.

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГІПОКРИЗІЯ.

Я є собі звичайна, сіра людина, що має звичку шукати за тим, що люди називають правдою. Шукаю тої правди і тепер, коли вчитуюся в те, що пишуть американські газети з приводу мадярсько - большевицького процесу над кардиналом Міндсенті. Ми добре знаємо, що значить попасти під большевицький суд і як такі глибоко співчуваємо з кардиналом. Але в дійсну щирість тих газет, що так тепер кричуть з приводу трагедії з кардиналом Міндсенті, якось не дуже вірю. Бо де ті газети були, коли відбувались суди над українськими церковними достойниками, епископами і священиками В Будапешті судять і вязнять одного, а в Україні судили сотками українських священиків та епископів і одних з них помордували, а по других і слух загинув. Це вже діється 30 років! Чи ми не пробували цю пресу про цю трагедію інформувати, а скільки вона про це писала? Чи згадує про це тепер, хоч Український Конгресовий Комітет їй розіслав комунікати про мучеництво українського духовенства в Україні? Українці в Америці від років голосять, яке є відношення советської влади до релігії, як большевики перемінюють церкви на клюби для танців і пийтики та розпусти та як виглядає в практиці большевицький клич „релігія опій для народу". Але треба зо свічкою шукати такі газети, де писали б про ці речі тоді, коли це большевики випрактикували на бідному українському народові. Отсі гіпокрити повинні хоч тепер пізнати, що не було б нині певного суду над кардиналом Міндсенті та багато іншого варварства, коли б у свій час світова преса була писала правду про Україну та скільки вона терпіть від московсько-большевицької окупації теж і під релігійним оглядом.

Своїм маленьким розумом, досвідом з минулого, не ворожу нічого доброго і тепер для гіпокритів, якщо вони будуть йти далі давнім шляхом. Вчора впала жертвою українська церква, сьогодні падає мадярська, а завтра впаде ще чиясь. Помало, подумано, вперто, діявол чи там пята колона попідгризає корінчики всюди. Хіба не бачимо, як святині в свята й неділі світять пусткою, а християнський народ хропе аж поза дванадцяту після суботнього „гуд тайму" по салунах чи клюбах? Пождім ще других 30 літ, а побачимо ще більше. Комуністичний діявол не спить.

Для мене газетний крик за мадярським кардиналом це холодні сльози крокодиля. Бо для українця большевицький суд над кардиналом не є ніякою несподіванкою, ні сензацією, ні кінцем. Большевики, судячи своїх жертв на підставі законів вавилонського царя Гамурабі з перед пяти тисяч літ, в двадцятому віці по Христі дістали повну піддержку в цьому ділі від так званих християнських народів, що засіли в Нюрнбергу до одного стола з большевицькими злочинцями, яких треба судити в такий самий спосіб, як і націстських злочинців.

І. Пасічник, Ірвінгтон, Н. Дж.

ЛИСТ З УКРАЇНИ

За українською европейською пресою передаємо зміст інтересного листа з України, що його пощастило одержати одному зі скитальників в Зах. Европі та який характеризує теперішні відносини в поневоленій советами Україні. — Ред.

Найдорожчий Братіку!

І знову по довшому часі трапилася нагода подати тобі вістку з України про себе, рідню та знайомих. — Останній раз писав я до Тебе вже близько два роки тому. Тоді коротенько писав я Тобі про наше життя і боротьбу, про рідню і знайомих. Не знаю тільки, чи того листа ти одержав. Тому тепер, можливо, в дечому й повторюся.

Хотів би я написати Тобі якнайбільше і якнайширше про все і про всіх, бо не знаю, чи і коли буду могти знову до Тебе писати. Але скоро і коротко зробити цього не можна (бо треба б писати цілі томи, а не таку коротку записку). Тому, на жаль, про деякі справи можу згадати тільки в загальному, а Ти сам уже, на підставі цього, можеш хоч приблизно, відтворити собі нашу дійсність.

По першій большевицькій окупації Ти сам мав змогу багато чути про большевицький терор, а навіть бачити його наслідки. Одначе це блідне перед тим, що діється тепер, в „найдемократичнішій країні світу" — СССР. На українських землях шаліє сьогодні такий терор, якого напевне не знали часи середньовічної інквізиції. Та все це не перешкаджає кремлівським можновладцям розпинатися і підіймати страшний вереск в „обороні покривджених" у Греції, Індонезії, Еспанії і т.д. І то не думай, що большевики пристосовують такий терор лише до нас — українських повстанців. О ні. Не менший терор терпить і все мирне та безборонне українське громадянство (хіба що деякі зрадили свій народ і пішли на службу Москві). Ми, українські повстанці, є хоч у тому кращому положенні, що маємо зброю в руках, з якою ніколи не розстаємося. Ми живемо в вічній бойовій готовості, готові кожної хвилини збройною рукою промостити собі дорогу вперед чи назад, а на найкритичніший безвихідний момент лишається все остання куля. Живим в руки большевиків ніхто з нас не здається, бо, попавши в їхні руки живим, є до вибору дві можливості: або згинути мученицькою смертю, або зрадити те все, що досі було найсвятіше, зрадити свій народ, організацію друзів та всіпати всіх і все.

До боротьби з нами большевики кинули свої найкращі сили. Крім облав, наскоків, засідок, які є щоденним явищем, пристосовують різного роду провокації, підсилають агентів, розвідчиків, погрозами та побоями змушують батьків видавати своїх синів, жінок — чоловіків, дітей — батьків; намагаються через свою агентуру продавати нам затроєні ліки і застрики, щоб в цей спосіб добити навіть ранених і хворих (бо й ті для них небезпечні); над убитими повстанцями в жорстокий та дикий спосіб знущаються, колять багнетами, вибирають очі, обрізують вуха, руки і т.п.; прив'язують до воза або коневі до хвоста і так тягнуть в район, а потім викидають десь до рова чи в канал. Коли довідаються, що день похований український повстанець, то зараз приїжджають і розкопують могилу, а тіло викидають. — Одначе навіть найдикіший большевицький терор не в силі зломити нас і нашої боротьби, бо з нами ввесь народ і на місце одних, поляглих Борців стають другі!

Щоб стероризувати народ і заставити його відмовитись від помочі та співпраці з українськими повстанцями, большевики улаштовують масові облави на села за „бандьорами", за призовниками в червону армію, за молоддю, яку вивозять на примусові роботи в Донбас, за втікачами з Сибіру й Донбасу, за тими, що скриваються перед арештуванням чи вивозом на Сибір й ін. Під час таких облав арештують масово людей, перевертають цілі господарства, валять будинки, грабують і крадуть, що лише бачать, насилують жінок та стріляють ні в чому невинних людей. Коли застукають в якійсь хаті повстанців, то господарство палять (нераз ціле село), а господарів на місці розстрілюють. З арештованими поводяться дуже жорстоко, при чому дуже часто дівчат насилують і заражують венерично. Вечорами на селі стріляють окремих людей, які проходять вулицею і молодих хлопців, що зберуться гуртом і співають; нападають ніччю на хати, мордовують мешканців, а майно граблять; обкрадають церкви, кооперативи і т.п. І все це потім приписують українським повстанцям. В цей спосіб замордували большевики о. Щирбу, а потім написали в пресі, що це зробили „бандьори". — Тепер намагаються большевики за всяку ціну загнати народ у колгоспи. Однак народ, який бачив в 1946 р. тисячі голих і опухлих з голоду колгоспників, які приїжджали сюди із східніх областей за милостинею, ставить подиву гідний спротив і не хоче йти в цю новітню, але далеко гіршу панщину. Тому большевики казяться: накладають величезні контингенти, податки, всякі норми примусової праці; переведи виміну грошей, стягаючи при тому 90%, всієї готівки (за 10 рублів давали 1), тим часом ціни залишилися на всі товари такі самі, як були; що деякий час стягають всякі держ-позики і т.п. Та коли все це не помагало, почали пристосовувати масові побої, арешти і вивози. Все ж таки народ (за дуже малими винятками) ставить дуже завзятий і героїчний опір усім большевицьким намаганням, так що можна бути гордим за нього, бо це справді народ — герой. В цій боротьбі український народ кладе великі жертви, але вірить, що незаром, — що Україна мусить стати вільною!

Для прикладу подам, які жертви складало наше містечко. І так: у повстанчих рядах впало в боях з большевиками около25 осіб; арештованих і засуджених є понад 36 осіб; вивезено на Сибір біля 23 родин; близько 50 осіб було арештованих і по коротшому чи довшому часі звільнено їх; около 6 осіб ще сидять і чекають на присуд. — Як бачиш, жертви немалі. По інших місцевостях є ще більші.

...Жінка Н. Н. була два рази арештована. Під час другого арештування було поставлено їй до вибору: або 25 літ Сибіру, або погодитися на співпрацю з НКВД і допомогти їм зловити або вбити чоловіка. Користаючи з нагоди, втекла до повстанців. Тепер ходить з пістолею, рішена покінчити з собою сама, коли б прийшлося попасти ще раз в руки большевиків... З родини стрийко Н. Н. вивезений на Сибір. Один його син убитий, а двох арештованих і вивезених...

На цьому буду кінчати і вибачай, що ці вістки такі скромненькі. Засилаю Тобі якнайщиріший братній привіт, як також від усієї рідні і знайомих... Якщо зможеш відгукнутися на цю записку, то зроби це. Зробиш цим усім нам велику радість.

На кінець ще одне прохання: якщо краща доля поверне Тебе знову в рідні сторони, і припадково не застанеш мене в живих, а лише мої діти, то пам'ятай, заопікуйся ними і виведи їх в люди... Здоровлю і цілую Тебе кріпко.

Твій брат Н.

Липень 1948 р.

ПРЕДСТАВНИКІВ ЮГОСЛАВІЇ ДОПУСТЯТЬ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ АВСТРІЇ

Лондон, 15 лютого. На вчорашньому засіданні заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в справі мирового договору з Австрією рішено допустити пізніше на цю конференцію представників Югославії та вислухати їхніх заяв, без огляду на те, чи вони будуть прийняті і чи їх взагалі візьметься до уваги.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, сід. 170, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 20. лютого, в год. 6. попол., в У. Н. Домі, 183 Фліт ул. — І. Грабар, секр.

ВІЛКС-ВЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 20. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори і заплатити свої вкладки. — Уряд.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. Згода, від. 20, подає до відома своїм членам, що збори відбудуться в неділю, 20. лютого, в годині 2. пополудні, в Укр. Хаті, 2240 Грейлінг ул. Просимо всіх членів приходити на збори численніше, а довгуючих членів прошу вирівнать свої залеглости. — Н. Прихідко, рек. секр

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Иосафата, від. 217, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місчні збори відбудуться в неділю, 20. лютого, в гали парафіяльній, в годині 2. пополудні точно. Проссимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до вирішення. Довгуючих членів взиваємо прийти і вирівнати свої заглости до Бр. і У. Н. Союзу на цих зборах, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Щурґот, кас.; А. Іванів, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. лютого, в годині 6:30 ввечір, в гали церковній. Обовязком кожного члена є прийти на збори для ухвалення справ на добро Братства і також вирівнати свої залеглости, бо відділ не може все закладати за членів. — М. Куба, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 20. лютого в годині 2. пополудні в гали парафіяльній, 803 Фронт ул. Просимо членів прийти на означений час та сповнити свої членські обовязки. — За уряд: В. Ракочий, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 20. лютого, в годині 1. пополудні, в церковній гали. На річних зборах потверджено тарий уряд на 1949 рік. Збори будуть відбуватись в першу неділю по 15-тім. Кожний член обовязаний приходити на збори і платити на час. Коли не заплатить на час буде суспендований. Не можливо є через пару членів стримувати відсилання розмету до У. Н. Союзу до останнього дня, бо більшість членів нарікають, що вони заплатили, а в місячнім звіті нема подано. — В. Шипула, предс.; О. Костюк, секр.-кас.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 20. лютого, в годині 2. пополудні, в гали парафіяльній, 235 Карбон ул. Уряд просить членів прийти на збори, бо є важні справи полагодження. Довгуючих членів взиваємо вирівнати свої вкладки, бо каса не може за них платити. — За уруд: М. Брус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Воля, від. 46, повідомляє своїх членів, що місячні зборй відбудуться в суботу, 19. лютого, в годині 7. ввечір, в Домівці Тов. Самопоміч, 33 East 7th St. Обовязком кожного члена є прийти на збори для ухвалення важних справ для добра Тові. і відділу. — С. Матчак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 19. лютого, в 8. год. ввечір, в церковній гали св. Юра, 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. На річних зборах минулого місяця вибрано той самий уряд, що був у 1948 р. — І. Єдинак, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр. Адреса секретаря: Michael Lyktey, 1211 Simpson St., Bronx 59, N. Y.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори, Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 20. лютого, в парафіялхній салі, 74 Геррис Еве., точно в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження. Вписуйте свої діти в члени У. Н. Союзу. — В. Кушнір, предс.; І. Кокольський, секретар.

АНСОНІЯ, КОНН. — Збори Тов. ім. А. Вовчевского, від. 10, відбудуться в неділю, 20. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вирівнати свої вкладки. — За уряд: С. Глива, предс.; В. Глива, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. І. Франка, від. 97, відбудутся в неділю, 20. лютого, в год. 2. пополудні, в парафіяльній галі, 47 Говт Еве. Кожний член має бути на цих зборах, бо є Союзові і братські дуже важні справи до вирішення. — Уряд.

ОЛИФАНТ, ПА. — Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що річні збори, які мали відбутись минулого місяця з важних причин відложено на неділю, 20. лютого, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Обовязком всіх місцевих і позамісцевих членів є прийти на річні збори, бо будуть важні справи до полагодження; буде фінансовий звіт урядників і контролі за 1948 рік і вибір уряду на 1949 рік. З неявившимися без важних причин членами поступимо згідно з братською ухвалою. — За уряд: Г. Костик, предс.; П. Саламаха, секретар-кас.

ТАРЗАН, ч. 2034. Смерть згори.

Як Джена викарабкалася на вершок скали, Редзік вхопив її за руки. „Тарзане!" — закликала вона.

Тарзан був тоді в колибі на побережжі. Він зачув голос і скочив на ратунок...

...але коли він добіг до скали, за Дженою пропав слід. Коли Тарзан перешукував скелі, Редзік обережно відвалив каменюку і жбурнув її просто на голову малпочоловіка.

ПОШУКУВАННЯ

СТЕФАНА ЛЯШКІВА, із села Довголуки, повіт Стрий, Галичина, шукає його родина. Хто про него знає, або він самий, хай пише до:

WALTER ESCHUK,
162 — 2nd Ave., New York, N. Y.

ГРИГОРІЙ ХОМЯК і (або) жінка Анастазія і діти: Мирослав і Анна — тепер на скитальщині, походять с. Вйписки, пов. Перемишляни. Також **Марія Явдошин**, або хтось з рідні Гембарів — за ними пошукує **Тоня Хомяк, замужна Сиротюк.** Адреса: NICHOLAS SYROTIUK, 40 W. 89th St., New York 24, N. Y.

Професійні Оголошення